

Industrijska prošlost Siska – bez obzira na sve Sisak i industrija će uvijek biti nerazdvojni pojmovi

24.11.2024.

Industrijska prošlost Siska – nasljeđe i nove prilike 6. dio

Bez obzira na činjenicu da je veliki dio sisačke industrije nestao u tranziciji, Sisak i industrija će uvijek biti nerazdvojni pojmovi.

Prosječni stanovnik Hrvatske će uz Sisak uvijek vezati taj pojam, a industrija i veliki industrijski giganti ostavili su neizbrisiv trag u modernoj povijesti grada. I urbanistički i demografski Sisak je „izgradila“ ta industrija, stoga bi neozbiljno i štetno bilo i u ovo postindustrijsko doba ne iskoristiti ono što je industrija ostavila za sobom u ovome gradu.

U trenucima kad se grad urbanistički mijenja, a industrija gubi svoju važnost, **mnogi smatraju kako treba iskoristiti prilike i zadržati jedan dio preostale industrijske arhitekture, kao zaštitnog znaka Siska.** Uz pametnu politiku europski fondovi omogućavaju njihovu prenamjenu, obzirom je jasno kako industrija u onom smislu giganata kakvi su nekoć djelovali, više ne postoji. Stručnjaci ističu kako ne treba sve te objekte pretvarati u muzeje, nego ih se, opet uz pametnu politiku, **može iskoristiti za npr. industrijske projekte bazirane na baštini, umjetničko-rekreativne projekte te kulturno-umjetničke projekte za razvoj turizma.**

„ Sisačka industrijska baština može odigrati svoju ulogu u razvoju grada kroz prenamjene različitih objekata, djelomične muzealizacije te preorijentacije na nove gospodarske grane. Industrijski identitet teško je izbrisati, ali ga je lako nadograditi i usmjeriti prema nečem novom.“ – **smatra sisački povjesničar Vlatko Čakširan koji je uspio u djelo provesti ideju osnivanja Info centra industrijske baštine koji je smješten u tzv. Holandskoj kući u Sisku na prostoru od 2000 m².** Tu je sada uređen info centar s multimedijalnim izložbenim prostorom za prezentaciju industrijske baštine grada Siska, a od novih vlasnika sisačke Segestice otkupljen je jedan dio tvornice koji će postati budući interpretacijski centar bogate arheološke baštine Siska.

Info centar industrijske baštine

U smislu industrijske baštine Sisak je tako bio pionir s Holandskom kućom, a **Interpretacijski centar industrijske baštine prva takva institucija u Hrvatskoj**. No, o iskorištavanju industrijskih objekata vodi se rasprava diljem svijeta.

„Svuda se postavlja pitanje kako danas iskoristiti ostatke nekadašnjih tvorničkih kompleksa. Odgovor nije jednostavan nigdje u svijetu. Industrijska revolucija odredila je promjene ne samo u proizvodnji nego i u načinu života ljudi, a te promjene danas su najbolje vidljive kroz ostatke industrijskih objekata i infrastrukture, na starim fotografijama, u arhivskoj građi i tiskovinama, te kroz predmete koji su se proizvodili u pojedinim tvornicama. Može se slobodno reći kako je ona dio našega identiteta, a čuvari tog identiteta su baštinske institucije i razni industrijski objekti koji su obnovljeni i prenamijenjeni u druge svrhe. **Na europskoj razini industrijska baština prepoznata je već nekoliko desetljeća i ona je sastavni dio bogate europske povijesne, arhitektonske i inženjerske baštine.** Suvremena Europa ne bi se mogla zamisliti bez industrije koja je obilježila njezin razvoj kroz nekoliko stoljeća. Na prostoru europskih zemalja, pogotovo Njemačke, Francuske i Velike Britanije brojni industrijski objekti očuvani su kroz obnovu, prenamjenu i kvalitetnu brigu. Upravo su te zemlje bile začetnice takve prakse koja je prenosila i na druge države te ukazivala na pozitivne primjere obnove i iskorištavanja nekadašnjih industrijskih kompleksa.“ – **napominje Vlatko Čakširan** koji podsjeća i kako je kod takvog „iskorištavanja“ industrijskih objekata i baštine vjerojatno najveći utjecaj lokalne samouprave, no kako ona nije jedini dionik u tom procesu.

„Kada se govori o obnovi industrijske baštine u Sisku onda najviše treba uzeti u obzir vlasničke odnose nad tim objektima. Najviše objekata je u privatnom vlasništvu i tu isključivo o vlasniku ovisi što će se napraviti s njima. **Dio objekata je u vlasništvu grada Siska poput Holandske kuće, Gradske munjare i dio industrijskog kompleksa Segestice i Sisačko – moslavačke županije poput Domobranske vojarne.** Dio tih zgrada je upravo sada u obnovi i prenamjeni i toj je najbolji put za razvoj sisačke sredine. Iako ne postoje strateški dokumenti koji se isključivo odnose na obnovu i prenamjenu industrijsku baštinu, realizaciji projekata koji su u tijeku presudila je „logika prostora“. Naime ti se prostori nalaze uz samo središte grada i idealni su za iskorištavanje. Obnova i prenamjena su rješenje. U takvim okolnostima se mogu prezentirati kvalitetne ideje i omogućiti da Sisak ima kvalitetniji razvoj u budućnosti. U takvim okolnostima i otvorenje auto-ceste će doprinijeti takvom razvoju.“ – smatra sisački povjesničar.

Industrija i Sisak zauvijek će biti nerazdvojni pojmovi

Vlatka Čakširana je na ideju uspostave Info centra industrijske baštine navelo dugogodišnje istraživanje koje je provodio na polju industrijske prošlosti Siska.

„Ideja je bila da na taj način doprinesem razvoju grada koji je kroz proces deindustrijalizacije izgubila značajan gospodarski kapital. Smatrao sam kako je iskorištavanje industrijske baštine jedan od mogućnosti koja može doprinijeti budućem razvoju grada. Još 2011. godine napravio sam Kartu industrijske baštine grada Siska koja mi je predstavljala početnu točku za realizaciju daljnjih projekata. Prije svega to je bio projekt Info centra industrijske baštine grada Siska, a nakon toga Dana industrijske baštine grada Siska te Sisačkog festivala piva koji se referirao na bogatu povijest pivarstva i sisačku pivaru koja je predstavljala prvi industrijski objekt u Sisku. Puno je elemenata koji su kroz takve aktivnosti iskorištene u prezentaciji grada Siska i naravno da taj proces nije gotov nego se on može još više unaprijediti.“ – **napominje Vlatko Čakširan koji ističe da pojam i odnos prema industrijskoj baštini nije jednak u svakoj državi, a uglavnom se to veže za novčana sredstva i mogućnost financiranja takvih projekata pa bogatije zemlje, ulažu i veća sredstva.**

Uz Info centar industrijske baštine koji je smješten u tzv. holandskoj kući, objektu sagrađenom oko 1860. godine i koja je prepoznatljiva je zbog krova i pročelja koje ljudi povezuju s Nizozemskom pa su je prozvali „holandskom kućom“ drugi veliki projekt vezan uz industrijsku baštinu uskoro će se realizirati u dijelu prostora nekadašnje tvornice Segestica.

Interpretacijski centar Segestica Siscia

I dok Holandska kuća pokritva industrijsku prošlost Siska, dio oko Segestice napokon će dostojno prezentirati bogatu arheološku povijest Siska, od Kelta i Ilira preko Siscije kao središta jedne od rimskih pokrajina pa sve do danas.

Interpretacijski centar Segestica-Siscia postat će, zajedno sa obližnjim Arheološkim parkom Svetog Kvirina koji će prezentirati i arheološke ostatke in situ, muzejsko-istraživački-turistički centar s ciljem prezentacije i istraživanja Siska kao grada kontinuiranog življenja, od antike do danas. Projekt se, zahvaljujući novcima iz europskih fondova, zahuktao ove godine, a iduće bi godine trebalo početi i preuređenje objekata nekadašnje Segestice koje je Grad otkupio od vlasnika.

Na ovaj način Grad Sisak će dobiti jedinstveni interpretacijski centar arheološke baštine, jedinstven na području cijele Europe, ne samo zato što će objekt biti energetski učinkovit, nego zato jer će objedinjavati sve segmente, od samog istraživanja na lokalitetu od strane struke do prezentacije tog istog nalaza.

Interpretacijski centar Segestica Siscia

Interpretacijom arheološkog područja Segestika – Siscia u industrijskim zgradama tvorničkog kompleksa Segestica, koji se nalazi unutar arheološke zone Segestika-Siscia, izravno će se, navodi se u projektu, interpretirati ostaci rimske arhitekture u Arheološkom parku, kreirat će se multifunkcionalni arheološki centar te će pored objedinjavanja stručnih i

znanstvenih aspekata arheološke baštine biti otvoren široj javnosti i prilagođen svim skupinama korisnika.

A „zahvaljujući“ potresu i treći neiskorišteni sisački industrijski objekt, nekadašnja Munjara, postat će planetarij, nakon što je Grad otkupio taj objekt od prošlog vlasnika i prijavio njegovu obnovu na europske fondove. Obnova je u tijeku.

Budući Planetarij u Munjari

Najveći dio zgrade Munjare bit će posvećen proučavanju svemira, bit će tu i multifunkcionalna dvorana za predavanja, dio posvećen industrijskoj baštini Siska te mali amfiteatar s ekranima za predavanja manjih vrtičkih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih skupina. Sadržajima u Munjari upravljat će Gradski muzej Sisak.

Autor: Danijel Prerad

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

(Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama)

- Marketing -

Suzuki SX4 S-Cross 1,4

Najveći izbor automobila je na Njuškalu.

18.400 €

Saznaj više

Porsche Cayenne

Najveći izbor automobila je na Njuškalu.

46.000 €

Saznaj više

Mercedes-Benz A-klasa 180 CDI AMG Sport

Najveći izbor automobila je na Njuškalu.

13.950 €

Saznaj više

Škoda Superb 4

Najveći izbor automobila je na Njuškalu.

S

Saznaj više

VIŠE S WEBA

Topli dom uz Daikin već od 673 eura! 😊

Oglas

Jedna od najpopularnijih adventskih lokacija u Zagrebu slavi 10. rođendan: evo što vas sve očekuje u Ledenom parku

KUPUJETE U KONZUMU? STIGLA SJAJNA VIJEST: 'Ludo, mnogi u Hrvatskoj za ovo nisu ni znali!'

Oglas

Od ovog ulja kosa raste kao luda: Umiruje vlasište, smanjuje svrbež kože glave i prhut

Hemoroidi prolaze za dva dana ako se pridržavate jednog pravila

Oglas

Domovinski pokret o novoj predstavi HNK-a Split: Ruganje svemu što je Hrvatima sveto

Sve više žena koristi ovaj recept kako bi dobile na težini.

Oglas

[MALI PODUZETNICI] Sebastian Ružić, rehabilitacija koja „podiže na noge“

BRŽE, VIŠE, OTPgo! – Novi, digitalni svijet OTP banke, olimpijski snažan

Oglas

Istarska kvaliteta: 100% prirodno, kvalitetno CBD ulje i drugi proizvodi na bazi konoplje

Oglas

Odaberi poplun za četiri godišnja doba i uštedi 70% uz nevjerojatnu Black Friday akciju!

Oglas

Papilomi i bradavice su veliki znak parazita u telu! Rešite ih se POTPUNO besplatno, dok nije kasno! Ovo sredstvo dva puta dnevno...

Oglas

Više nego odlična cijena za obiteljski odmor u ovim popularnim termama

Oglas

Proizvodi na bazi CBD ulja od domaće, istarske konoplje

Oglas

Provjereno: Salo se topi kao puter s ovom besplatnom metodom

Oglas

Evo što o pozitivnim učincima CBD ulja kažu oni koji su ga isprobali

Oglas

Zimski obiteljski odmor na jugu istarskog poluotoka, u popularnom hotelu & s TOP cijenom? Mi smo za!

Oglas

ROK PROLAZI DANAS: Jeste li napravili ovo do 25. studenog? Provjerite dok još stignete...

Oglas

Sponsored by Midas

Autor: dpreradus

24.11.2024.

[Postavke privatnosti i kolačića](#)

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300